

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**In Titi Livii Patavini, Historiarvm Ab Vrbe Condita Libros,
Qvi quidem exstant, omnes, Observationes**

Godelevaeus, Wilhelm

Francofvrti, 1609

In Librvm XLII. Qvi Aliis Decadis V. Liber II. Dicitvr, Annotat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69254](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69254)

manos solennem, ut qui ludos in Capitolio ederent, Sardos venales pronuntiant, prodieritque puer quispiam per ludibrium monili cinctus, quam bulam vocant, eumque morem hinc ortum putat, quod Veientes olim diu cum Romanis bellum gessissent, quodque urbem horum postremam Romulus expugna sit. Unde & regem ipsum & multos captivos Romam deductos, Venales pronuntiauit. Porro cum Lydi ab invito fuerint Hetrusci, Lydorum autem caput erat Sardis, inde factum ut Hetruscos Sardem nomine pronuntiarit venales. Huius autem proterbii meminit Cicero quoque, lib. 7. Epist. fam. & explicat Erasmus in Chiliadibus.

Sardis in insula forma erat In insula eius longitudinem Strabo lib. 5. facit miliarium 220. latitudinem 98. Ptolem. autem multo longiorem fecit quam sita. Eorum enim litus 188. mille passuum longitudinis habet. Max. latitudine 121. in mille passuum existente, in cuius sententia quoque est Mela lib. 2. cap. 7. circa finem. Est autem haec insula à Sardo Herculis filio ita dicta, ut Silius Italicus lib. 12. & Solinus cap. 10. tradunt.

IN LIBRVM XLII. QVI ALIIS
DECADIS V. LIBER II. DICITVR.
ANNOTAT.

- Tulla** *In stramento militari ornabantur* Vide notata superius lib. quadragesimo.
- Lana.** *Lana pulla* Id est Fulca in nigrum vergens, cuiusmodi est, & terra color qui peticus dicitur, Vergil. lib. 3. Georgic. Ne maculis infuscent vellera pullis, id est, nigris, ut inquit Seruius.
- Pomptina palus.** *Pomptinum amne* Paludem Pomptinam intelligit, quam alii Satyram appellant, alii vero Pontinam scribunt, de qua Virgilius Aeneidos 7.
Qua Satura in castris Palus gelidusq; perimas.
Quarum iter valles atque in mare conditur Vfers.
De hac Plaude Vide Caellum lib. 19. cap. 25.
- Iano Moneta.** *Eadem Iunoni Moneta* Iuno Moneta unde dicta sit, vide supra lib. 7. ab urbe condita.
- Mars communis.** *Martem communem* Homericum hoc est: Is siquidem Iliados 6. inquit:
Ζωός οὐνάλιος ἢ τευτεπιόντιοι κρυπέλινα.
id est:
Communis Mars. inq; vicem perisus perimentem.
Vide Erasmus in proverbio, Omnium rerum vicissitudo est, & in Proverbio: Mars communis.
- Cirra.** *A. Cirra* Cirra urbs est in Phocide, ad radicem Parnassi montis, Plinius lib. 4. cap. 1.
- Latrones.** *Latrones* Conuenienti eos nomine appellat. Latrones siquidem illi sunt, qui spe praedae hominum vitae insidiantur, quales sunt grassatores & viarum obfessores.
- Lantia.** *Loca, lantia acciperent* Lantia quae dicantur superius dictum est, & sunt à Plutarcho in quaestionibus Romanis interpretata, hoc vero prioribus, adiciendum à Graecis ea xenia appellata, ut sit à Demosthene in oratione de legatione. Xenia enim Philippi regis legatis Atheniensium data sic vocauit. id quod & alicubi Plutarchus, quin de eodem modo usus est App. cum scribit Phameam, qui cum Scipione nauigauerat, à Senatu susceptum, xenisque quamplurimis donatum.
- Pella.** *Pella in vetera regia* Huius situm infra lib. 45. Liuius describit, Strabonis Epitome, Pellaminitio paruum oppidum fuisse astruit, sed in ea enutritus Philippus: & amphiorem & illustriorem reddidit. Hac Alexandri quoque Magni patria

patria fuit. Vnde Iuuenalis:

Vnus Tullio iuveni non fufficit orbis.

Clara quoque est Euiipidis sepulchro, cuius Politianus vno versu elegantissime meminit in Nutritia sua.

Quemq; regit rabido lacrum pia Pella molossis.

Alidax] Minerva Alcides à Macedonibus cognominata est, haud dubie *Minerva Alcides.* id est, robore, virtute, & fortitudine, sicut & Hercules ab eadem dicitur esse putatur.

Duo erant agemata] Arrius quosdam equites in Alexandri exercitu satrapas Sophros appellatos tradit, sicuti & nonnullos qui dicebantur amici. Nec non aliam equitum quæ dicitur agema, quamquam & de pedibus dicitur *Agemata.*

testatur idem Arrianus, ut notat Cælius libro 22. cap. 31. Qui vero hic cetrati dicuntur, Græcis sunt Πελαστα, Cælius libro 10. cap. 4. Scuto protecti modico, & lanceas proferentes haud ita longas, idem lib. 21. cap. 18. De his etiam Iuvenius nonnulla annotauimus.

Equitumque sacra ala] Sic Cælius li. 9. c. 23. annotat, Thebis fuisse *Sacra ala.* id est, sacram cohortem, quam Gorgidas instituerit primus ex electissimis viris, hoc est, amatoribus, amatisque ut voluere nonnulli, quando hic est ad robur nexus potens.

Equites feminarium Senatorum] Equester enim ordo quasi gradus ad Senatorium erat, Alius quoque Lampadius multis post annis eueria Rep. idem Alexandrum Severum imperatorem dixisse narrat. Nunquam (inquiens) libertinos in equestrem locum redegit, asserens Senatorum feminarium equestrem locum esse. Hinc & Festus. Adlecti dicebantur, qui inopiam ex equestri ordine in Senatorium numerum assumpti sunt.

Cestron] Cestron missilius genus quod Itali, auctore Cælio li. 27. ca. 4. eulam vocant id Persico bello inuentum a bitratu Suidas, de quo & alii generibus telorum Petrus Crinitus li. 13. cap. 6. de honesta discip. Tornæb lib. aduers. 1. q. cap. 31. Cestro Græcis verum significati tradit.

Iouis quem Nicaum vocant] An Nicaus à victoria, id est, *Nicaus.* dicitur, an à loco dicitur Gyraïdus Idem tamen cum Ioue victore esse videtur, qui ita cognominatus est, quod omnia vincere putaretur, ut Liu. sub lib. 10. scribit Papyrius in ipso discrimine quo templa deis immortalibus voueri mos erat vouisse Ioui Victori, si legiones hostium fodisset. Ioui vero Victori diem festum Romanis celebrantur idibus Aprilis, qua de re Ouid. in Fastis.

Occupat Aprilei Iouis cognomine Vindex Iupiter, hæc illi sunt data templa die.

IN LIBRVM XLIII. QVI A LIIS DECADIS V. LIBER III.

DICITVR.

Quibus recuperatores] Hi sunt qui postea iudices delegati à regentioribus appellati cepti sunt. Dabantur autem à prætore, post iudicium constiturum, ut annotat Budæus in posterioribus ad pandectas.

Patronusque] Qui eos defenderent. Qui defendit alterum inquit Aseonius aut patronus dicitur, si orator est, aut aduocatus, si aut ius suggerit, aut præsentiam suam commodat amico, aut procurator, si negocium suscepit, aut cogitor si præsentis causam nouit, & sic metur ut suam.

Vicissima vendere Histans] Variæ vicissimæ hinc inde ab auctoribus memorantur. Erat enim vicissima rerum venditarum, quæ ad fiscum pertinebat, de qua Plinius lib. 7. epistolarum, & Iacobus Rannardus lib. 3. Variorum c. 16.

OO 4 Fuit &